

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА И
ТУРИЗЪМ
НА 43-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

**СТАНОВИЩЕ
НА
БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА**

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията, № 454-01-36

Уважаеми г-н председател,

Във връзка с горепосочения законопроект и след експертно проучване на предвидените изменения и допълнения, Българска търговско-промишлена палата (БТПП), изразява следното свое становище:

1. Въвежда се неясното понятие „значителна пазарна сила“, което се дефинира с помощта на терминологията на ЗЗК по отношение на „господстващо положение“, без да се формулират конкретните критерии за разграничаване на „значителна пазарна сила“ от „господстващо положение“. Тези критерии е предвидено да бъдат разработени допълнително от КЗК, което означава, че КЗК ще съсредоточи едновременно правомощия да създава правилата и да ги прилага. Последниците от това биха били неограничени права за администрацията и опасност от недопустима намеса в пазарните отношения без реална възможност за независим контрол.
2. От законопроекта като цяло става ясно, че регулацията е насочена към точно определени пазарни участници: купувачи на „стоки, предназначени за продажба“, които получават „периодични доставки на стоки“ като целта на предлаганата уредба е да бъдат защитени техните „доставчици“. Извън регулацията остават напр. отношенията по предоставяне на услуги, не се държи сметка също така за това, че е възможно „значителна пазарна сила“ или „господстващо положение“ да има доставчикът, а не купувачът или и двамата, и т.н. Т.е. в закон, който се прилага за всички сектори на икономиката, по дискриминационен начин се въвежда уредба, отнасяща се само за конкретен сектор - търговията със стоки. Ето защо тази уредба следва да отпадне или да не се прилага избирателно, а обобщаващо.

3. Законопроектът грубо се намесва в основните принципи на гражданското право във връзка с договорната свобода при „периодична доставка на стоки“ като:

- a) задължава купувачите да използват писмени договори (във вид на типови договори или общи условия), независимо от това дали страните желаят това или не. В случая продавачите попадат в хипотеза, нарушаваща Директива 93/13/ЕИО, по смисъла на която, така изготвени, договорните клаузи са неравноправни, поради пречупване на процеса на пряко договаряне. Самата КЗК има решения в този смисъл, срещу неравноправни предварително определени общи условия, неподлежащи на промяна;
- b) задължава определени купувачи да представят на КЗК за оценка типовите договори/обща условия;
- c) задължава тези купувачи след това да прилагат тези договори/обща условия, независимо от това дали има съгласие и на двете страни по тях и без да се държи сметка, че доставчикът от своя страна може да настоява да се работи по негови обща условия;
- d) задължава страните по такива договори да „съгласуват“ всякакви изменения, което означава директна намеса в търговските им отношения не само на принципно ниво, но и на ниво преговорен процес. Подобна регулация противоречи на всички пазарни принципи.

Наред с горното, въведеното със законопроекта задължение на купувачите да публикуват на интернет страницата си преминалите през оценка от КЗК типови договори/обща условия е предпоставка за широко налагане сред стопанските субекти на еднообразен модел на изготвяните договори и практическото ограничаване на изразяваната чрез договора свобода на стопанската инициатива в дефинирани тесни рамки.

Задължението за публикуване на типови договори/обща условия в интернет създава очевидни предпоставки за уеднаквяване на практиките и насърчаване на адресатите на въпросното задължение да провеждат обща политика, което е действие в напълно противоположна посока на антитръстовите мерки, прилагани от ЕС, и усилията за създаване на по-конкурентна среда.

- 4. Създава се задължение за предприятията (купувачите на стоки) с общ годишен оборот над 50 млн. лева за предходната година да представят на КЗК за оценка свои „*типови договор и/или обща условия за периодична доставка на стоки*“. На първо място, подходът е стъпка назад в уредбата на конкурентното право. Подобно индивидуално одобряване на споразумения бе познато в европейското конкурентно право до 2003/2004г., когато с реформата в областта на антитръста акцентът бе поставен върху общите насоки и задълженията на пазарните участници сами да съобразяват пазарното си поведение с конкурентните правила. Що се отнася до критерия, който вносителите на законопроекта предлагат (общ годишен оборот над 50 млн. лева за предходната година), изглежда той да е случайно посочен, без каквато и да е икономическа обосновка, а освен това няма отношение нито към това дали предприятието е със значителна пазарна сила или господстващо положение, нито отчита дали потенциално договорите/общите условия на

таква предприятие са от естество да увредят конкуренцията на пазара. За пълнота посочваме, че критериите с използване на конкретни цифрови изразения и стойности са отдавна изоставени в европейската доктрина след въвеждането на „*more economic approach*“ в конкурентното право.

С оглед гореизложеното, моля да вземете предвид нашите предложения при обсъждане на законопроекта.

С уважение,

Цветан Симеонов
председател на УС на БТПП